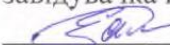

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ БІОЛОГІЇ, ГЕОГРАФІЇ І ЕКОЛОГІЇ
КАФЕДРА БІОЛОГІЇ ЛЮДИНИ ТА ІМУНОЛОГІЇ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри біології
людини та імунології
протокол № 1 від 21 серпня 2020 р.
завідувачка кафедри
 Олена ГАСЮК

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ/ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Методика навчання основ здоров'я

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)»
Спеціальність: 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Херсон 2020

Назва навчальної дисципліни/освітньої компоненти	Методика навчання основ здоров'я
Викладач (і)	Головченко Ігор
Посилання на сайт	
Контактний тел.	
E-mail викладача	IGolovchenko@ksu.ks.ua
Графік консультацій	

1. Анотація курсу. Вивчення цієї дисципліни надає можливості здобувачам вищої освіти активізувати знання, які отримані у навчальних дисциплінах біологічного циклу, для формування готовності майбутніх викладачів основ здоров'я до викладацької та науково-педагогічної діяльності.

2. Мета та завдання курсу: Мета вивчення дисципліни є формування у здобувачів освіти системи відповідних методичних знань, вмінь та навичок для підготовки та проведення занять з основ здоров'я в закладах середньої освіти.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Методика навчання основ здоров'я» є :

- формувати в здобувачів освіти знання та вміння підготовки та проведення занять та позакласних заходів з основ здоров'я в закладах середньої освіти;
- ознайомити здобувачів освіти з програмою та навчальними посібниками з основ здоров'я;
- сформувати чіткі уявлення та знання про зміст роботи вчителя з основ здоров'я в закладах середньої освіти;
- вироблення вмінь і навичок студентів застосовувати сучасні технічні засоби на уроках та позашкільних заходах при викладанні основ здоров'я.

3. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні та фахові компетентності:

ЗК 1. Здатність до використання знань та умінь, набутих у процесі вивчення предмету, у відносинах з контрагентами та під час обробки іншомовних джерел інформації;

ЗК 2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності, у т.ч. результатів власних досліджень для використання у галузі освіти;

ЗК 3. Здатність до формування світогляду, розвитку людського буття, суспільства і природи, духовної культури;

ЗК 4. Вміння виявляти, ставити, вирішувати проблеми та приймати обґрунтовані рішення в професійній діяльності;

ЗК 5. Здатність до прийняття рішень у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування;

ЗК 6. Здатність спілкуватися з фахівцями та експертами різного рівня інших галузей знань;

ЗК 7. Здатність до колективних дій та організації взаємодії в колективі; роботі в команді.

ЗК 9. Здатність працювати самостійно, автономно діяти з позиції соціальної відповідальності, займати активну життєву позицію та

розвивати лідерські якості;

ЗК 10. Здатність до використання знань та умінь з основ здоров'я і здійснення профілактичних заходів щодо його збереження у дітей.

ФК 1. Здатність до планування і цілеспрямованого формування в здобувачів освіти ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків у навчанні біології.

ФК 2. Здатність до цілепокладання і проектування, добору й застосування доцільних форм, методів, технологій та засобів навчання для розвитку здібностей учнів з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей учнів, здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня їх навчальних досягнень.

ФК 3. Здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації дитини до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); використання з цією метою інновацій у професійній діяльності ;

ФК 4. Здатність до забезпечення охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими потребами), їхньої рухової активності в освітньому процесі; здійснювати професійні функції у процесі інклюзивного навчання, створювати умови для їх розвитку і саморозвитку, повноцінної соціалізації з допомогою здоров'язбережувальних технологій.

ФК 5. Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури.

ФК 6. Здатність до організації і здійснення наукового пошуку у закладах загальної середньої освіти; рефлексії власної педагогічної діяльності, професійного розвитку впродовж життя.

ФК 13. Здатність розкривати сутність здорового способу життя і охорони здоров'я, застосовувати базові знання з основ здоров'я для обрання ефективних шляхів і способів збереження, зміцнення та відновлення здоров'я людини, впроваджувати здоров'язбережувальні технології у освітній процес.

ФК 14. Здатність аналізувати спосіб життя особи та його вплив на здоров'я, створювати рекомендації щодо раціоналізації здорового способу життя, розробляти здоров'язбережувальні програми, добирати адекватні методи й засоби оздоровлення, реалізовувати відповідні вміння в освітньому процесі закладів загальної середньої освіти.

ФК 15. Здатність планувати та передбачувати результати оздоровчо-реабілітаційної та рекреаційної роботи в закладах загальної середньої освіти.

Програмні результати навчання

ПРН 2. Розуміти вікові особливості розвитку особистості, організувати освітній процес з їх урахуванням, особливими потребами учнів.

ПРН 3. Моделювати різні види навчальних занять та позакласних заходів, зокрема, еколого-оздоровчувальної спрямованості, самостійну роботу учнів.

ПРН 4. Оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності.

ПРН 6. Застосовувати міжнародні й національні стандарти та досвід у професійній діяльності.

ПРН 7. Добирати і застосовувати сучасні освітні технології та методики для формування предметних компетентностей учнів, володіти комп'ютерною грамотністю і застосовувати інформаційну підтримку уроку, здійснювати рефлексію педагогічної діяльності.

ПРН 8. Володіти і застосовувати методи і форми виховання учнів, відстежувати динаміку особистісного розвитку дитини у навчально-виховному процесі, запобігати булінгу.

ПРН 9. Ефективно працювати автономно та у команді.

ПРН 10. Вміти проводити власну дослідницьку діяльність і організувати її на уроках і позаурочний час

ПРН 14. Розуміти особливості будови й функцій організму людини, основи здорового способу життя, засоби оцінки рівня складників здоров'я людини; застосовувати здоров'язбережувальні технології у професійній діяльності.

ПРН 17. Виконувати експериментальні польові та лабораторні дослідження, інтерпретувати їх результати, використовувати ці уміння для організації проектної і дослідницької діяльності учнів.

ПРН 22. Застосовувати базові знання з основ здоров'я з метою розкриття норм і адаптацій людини до різноманітних чинників довкілля, пояснювати гігієнічні основи раціонального харчування і занять руховою активністю; організувати власну інклюзивну педагогічну діяльність з урахуванням таких знань.

ПРН 23. Розуміти і застосовувати у професійній діяльності теоретичні й методичні засади організації занять здоров'язбережувальної спрямованості в закладах загальної середньої освіти.

ПРН 24. Проектувати процес навчання під час викладання біології та основ здоров'я за допомогою добору ефективних методів і засобів, інноваційних технологій навчання, форм контролю і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів.

ПРН 25. Усвідомлювати та реалізовувати розвивальний та виховний потенціал навчального процесу для активізації навчання і формування дослідницького стилю мислення учнів.

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
3/ 90	6	6	78

5. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова/ вибіркова компонента
2020/2021	1	014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)	1	Обов'язкова

6. Технічне й програмне забезпечення (обладнання)

Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до Інтернет для: комунікації та опитувань; виконання домашніх завдань; виконання завдань самостійної роботи; проходження тестування (поточний, підсумковий контроль). Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності: Програмне забезпечення MS Windows XP; Star Office; 1C 7.7; CS Trade Quote 8; Internet Explorer; Win RAR; Adobe Reader 9;

7. Політика курсу

- Курс передбачає роботу в колективі.

- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- На практичні заняття приходять попередньо підготовленими, ознайомлені з питаннями даної роботи.
- Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному режимі за погодженням із керівником курсу та презентувати виконані завдання під час консультації викладача. Без об'єктивних причин відпрацювання пропущеного заняття передбачає конспект з теми (якщо пропущена лекція, перегляд відеозапису лекції) або контрольна робота (пропущена практична робота) та відпрацювання у позаурочний час.
- Задавати питання, цікавитися додатковими відомостями, сучасними науковими журналами з предмету та консультуватися з викладачем
- Аргументовано відстоювати свою думку стосовно тематики занять, якщо вона не співпадає з думкою викладача
- Вимагати від викладача додаткових роз'яснень на практичних або лекційних заняттях у випадку їх недостатнього висвітлення
- У випадку незгоди із отриманою оцінкою вимагати перезалік тем.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли до теоретичного курсу, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою, а також виконання завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу.
- Усі завдання, передбачені навчальною програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Дотримуватися Кодексу академічної доброчесності здобувача вищої освіти Херсонського державного університету.

8. Схема курсу

Тиждень, дата, години (вказується відповідно до розкладу навчальних занять)	Тема, план	Форма навчального заняття, кількість годин (аудиторної та самостійної роботи)	Список рекомендованих джерел (за нумерацією розділу 11)	Завдання	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль 1. Сутність і засоби реалізації здоров'язберезувальної функції освіти.					
Тиждень _ дата, академічних годин	Особливості розвитку здобувачів освіти інтегрованого курсу «Основи здоров'я»	Лекція 2 год, / Самостійна робота – 4 год	Вся рекомендована література	Відповіді на питання	2
Тиждень _ дата, академічних годин	Аналіз програми інтегрованого предмету «Основи здоров'я»	Практичне заняття 2 год/ Самостійна робота – 4 год	Вся рекомендована література	Відповіді на питання Складання календарно-тематичного планування. Аналіз підручників з	12

				основ здоров'я.	
Тиждень _ дата, академічних годин	Мета і значення дисципліни «Методика навчання основ здоров'я»	Лекція 2 год, / Самостійна робота – 4 год	Вся рекомендована література	Відповіді на питання	2
Тиждень _ дата, академічних годин	Основи вивчення предмету «Основи здоров'я» у 5-7 класі.	Практичне заняття 2 год/ Самостійна робота – 4 год	Основна 1,2,3,10,11,12	Відповіді на питання Представлення фрагменту уроку 5-7 класів з обраної теми	12
Максимальна кількість балів за модуль – 28 балів					
Змістовий модуль 2. Особливості методики викладання основ здоров'я в закладах освіти.					
Тиждень ... дата, академічних годин	Методичний супровід викладання предмета «основи здоров'я» Життєві навички і якість освіти	Лекція 2 год, / Самостійна робота – 4 год	Вся рекомендована література	Відповіді на питання	2
Тиждень ... дата, академічних годин	Основи вивчення предмету «Основи здоров'я» у 8-9 класах.	Практичне заняття 2 год/ Самостійна робота – 4 год	Основна 4,5,6,13,14	Відповіді на питання Представлення фрагменту уроку 8-9 класу з обраної теми	12
Максимальна кількість балів за модуль – 14 балів					

9. Форма (метод) контрольного заходу та вимоги до оцінювання програмних результатів навчання

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів вищої освіти, усне опитування, письмовий контроль, перевірка робочих зошитів, тестовий контроль тощо.

Загальна оцінка з навчальної дисципліни складається з 50 балів – поточне оцінювання, 10 балів – розрахункові роботи та 40 балів – результат екзамену. Максимальна кількість – 100 балів.

Оцінювання результатів навчання є сумою балів, одержаних за виконання окремих форм навчальної діяльності: поточне оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять, ведення робочого зошиту, виконання завдань самостійної роботи; оцінка (бали) за екзамен. Самостійна робота здобувачів освіти, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті.

Присутність на кожному занятті оцінюється в один бал. Поточний контроль здійснюється лектором з усіх видів аудиторної роботи (лекції та практичні заняття) протягом навчального семестру. Відповіді на питання оцінюються в один бал. Виконання практичних завдань в 10 балів. Таким чином кожна лекцій оцінюється в 2 бали, практичне заняття в 12 балів. Кожний здобувач освіти на початку вивчення предмету отримує індивідуально-творче завдання, яке повинен виконати протягом семестру, за що отримує вісім балів. Підсумковий

контроль (екзамен) оцінюється в 40 балів. Екзамен – форма контролю, яка передбачає перевірку розуміння здобувачем освіти теоретичного та практичного матеріалу з усієї дисципліни, здатності творчо використовувати здобуті знання та вміння, формувати власне ставлення до певної проблеми тощо.

10. Критерії оцінювання результатів навчання

Аудиторна робота Самостійна робота		Індивідуальне творче завдання	Підсумковий контроль	
			Розрахункові роботи - 10 Екзамен - 40	
Модуль 1	Модуль 2	8	60	
28	14			
Всього			100 балів	

Шкала оцінювання у ХДУ за ЄКТС

Сума балів /Local grade	Оцінка ЄКТС		Оцінка за національною шкалою/National grade
90 – 100	A	Excellent	Відмінно
82-89	B	Good	Добре
74-81	C		
64-73	D	Satisfactory	Задовільно
60-63	E		
35-59	FX	Fail	Незадовільно з можливістю повторного складання
1-34	FX		Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основна література.

1. Бойченко Т. Є. Основи здоров'я: Підруч. для 5 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Т. Є. Бойченко, С. В. Василенко, Н. І. Гущина, В. В. Дивак, В. М. Заплатинський. – К.: Генеза, 2008. - 160 с.
2. Бойченко Т. Є. Основи здоров'я: Підруч. для 6 кл. загальноосвіт. навч. закл. /Т. Є. Бойченко, Н. С. Коваль, В. В. Дивак. – К.: Генеза, 2006. – 144 с.: іл.
3. Бойченко Т. Є. Основи здоров'я: Підруч. для 7 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Т. Є. Бойченко, І. П. Василяшко, Н. С. Коваль, В. В. Дивак. – К.: Генеза, 2008. - 168 с.
4. Бойченко Т. Є. Основи здоров'я: Підруч. для 8 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Т. Є. Бойченко, Н. С. Коваль. – К.: Генеза, 2008. - 160 с.
5. Гриньова М. В. Методика викладання валеології / Гриньова М. В. – Полтава: АСМІ. – 2003. – 220 с.

6. Основи здоров'я: Підручник для 8 класу загальноосвітніх навчальних закладів / О. В. Тагліна, І. Ю. Кузьміна.— Х.: Вид-во «Ранок», 2009.— 160 с.
7. Основи здоров'я: Підручник для 9 класу загальноосвітніх навчальних закладів / О. В. Тагліна, І. Ю. Кузьміна.— Х.: Вид-во «Ранок», 2009.— 176 с.
8. Полетаєва Н. М. Мотивація здорового образу життя в освітанні педагога / Полетаєва Н. М. – СПб.: Изд-во РГПУ ім. А. І. Герцена, 2004 – 98 с.
9. Полетаєва Н. М. Педагогіка і здоров'я / Полетаєва Н.М. – СПб.: ЛОИРО, 2004 – 165с.
10. Робочий зошит з «Основ здоров'я» для 5 класу. / Т. Є. Бойченко. - Х.: Вид-во «Ранок», 2009.— 48 с.
11. Робочий зошит з «Основ здоров'я» для 6 класу. / О. Є. Кічата. - Х.: Вид-во «Ранок», 2011.— 60 с.
12. Робочий зошит з «Основ здоров'я» для 7 класу. / О. В. Тагліна. - Х.: Вид-во «Ранок», 2011.— 62 с.
13. Робочий зошит з «Основ здоров'я» для 8 класу. / О. В. Тагліна. - Х.: Вид-во «Ранок», 2011.— 70 с.
14. Робочий зошит з «Основ здоров'я» для 9 класу. / О. В. Тагліна. - Х.: Вид-во «Ранок», 2011.— 68 с.
15. Татарникова Л.Г. Валеологія в педагогічному просторі. / Татарникова Л.Г. - СПб: Крисмас плюс, 2002. – 200 с.
16. Тимченко Г.М. Загальні питання методики викладання основ здоров'я / Тимченко Г.М., Гончаренко М.С. - Харків, 2009. - 62 с.

Додаткова література.

1. Бобрицька В. І. Нормативно-правові та освітні аспекти формування здорового способу життя молоді в Україні / Бобрицька В. І. // Проблеми освіти. – Вип. 33. – К., 2003. – С. 152-160.
2. Воронова Т. В. Основи здоров'я: Підручник для 6-го класу загальноосвітніх навчальних закладів / Воронова Т. В., Пономаренко В. С. – К.: Алтон, 2006. – 200 с.
3. Горащук В.П. Формирование культуры здоровья школьников / Горащук В.П. – Луганск: Альма- матер, 2003. – 376 с.
4. Сіваченко І.Г. Календарне планування. Основи здоров'я. 5-9 класи. Сіваченко І. Г. – Харків: ВГ «Основа», 2011. – 40 с.
5. Страшко С.В. Соціально-просвітницькі тренінги з формування мотивації до здорового способу життя та профілактики ВІЛ/СНІДу / Страшко С.В., Животовська Л.А., Гречишкіна О.Д., Міненок А.О., Савонова О.В., Гаврилюк В.О. – Київ: Освіта України, 2005. – 316 с.
6. Бакунина М. И. Основы здорового образа жизни / Бакунина М. И. – М.: Русское слово, 2015 - 64 с.
7. Вдовина Л.Н. Основы медицинских знаний и здорового образа жизни / Вдовина Л.Н. - Ростов на Дону: Феникс, 2015 - 342 с.
8. Воронова Е. Здоровый образ жизни в современной школе. Программы, мероприятия, игры / Воронова Е. - Ростов на Дону: Феникс, 2014.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

<https://docs.google.com/spreadsheets/d/16NyRYEKgeQ4T5BE68La-s2gn0q2MPyIWSWx-Vdw-zmA/edit?ts=5a364195#gid=1729608695>